

Dødsårsag	Af Dødsfaldene vare Drikfældighedsdødsfald
Alkoholisme	100 pCt.
Lever sygdom	73 —
Selv mord	44 —
Nyresygdom	39 —
Pludselig Død ved Ulykkestilfælde	31 —
Hjerneblødning	24 —
Lungebetændelse	23 —
Andre Lungesygdomme	23 —
Hjernesygdomme (undtagen Hjerneblødning, Sindssygdom og Epilepsi)	22 —
Rosen og andre Saarsygdomme	22 —
Sindssygdom og Epilepsi	20 —
Hjerte- og Karsygdomme	18 —
Kræft	17 —
Rygmarvssygdom	16 —
Sukkersyge og andre Konstitutions sygdomme	16 —
Tuberkulose	15 —
Benbrud	14 —
Epidemiske Sygdomme	14 —
Forskellige Underlivssygdomme	12 —
Alderdomssvaghed	10 —
Blæresygdom	10 —
Underlivsbetændelse	8 —
(Andre Dødsårsager	37 —)

II.

Ulykkes-Dødsfald blandt gifte og ugifte Personer.

Det er en ret kendt Sag, at Dødeligheden blandt ugifte Personer er betydeligt større end blandt gifte i samme Alder. Tager man eksempelvis Aldersklassen 45—50 Aar, finder man for Danmark i Perioden 1896—1900 en dobbelt saa stor Dødelighed blandt ugifte Mænd som blandt Ægtemænd (20 Promille aarlig imod 10 Promille). Ogsaa Enkemændenes Dødelighed er langt større

end de gifte Mænds, om end ikke slet saa stor som Ungkarlenes; se nærmere nedenstaaende Oversigt:

For hver 1000 Mænd i hver Gruppe døde i aarligt Gennemsnit:			
Alder:	Ugifte	Gifte	Enkemænd
40—45 Aar	17,1	7,7	15,2
45—50 —	20,0	10,0	18,3
50—55 —	25,9	13,2	21,8
55—60 —	31,6	18,1	30,1

Grundene til denne betydelige Forskel mellem Dødeligheden i og udenfor Ægteskab ere ikke fuldt opklarede. Det er muligt, at Forskellen beror paa, at Livet i Ægteskab medfører bedre hygiejniske Betingelser end Livet udenfor Ægteskab; men det er paa den anden Side ikke udelukket, at Forskellen ogsaa — i hvert Fald delvis — kan skyldes, at det fortrinsvis er de svagelige Individuer, der forblive ugifte.

Hvorledes nu end dette Forhold skal forklares, er det interessant at se, at to Grupper af Dødsfald, som i det væsentlige ere upaavirkede af Sygdom og legemlig Svaghed hos de paagældende, give et Billede af Døds-sandsynligheden i og udenfor Ægteskab, der i høj Grad ligner det almindelige. Vi tænke paa Selvmord og Død ved ulykkelig Hændelse.

Selvordshyppigheden er gennem alle Aldre langt mindre for de gifte end for de ugifte Personer; størst er den som Regel for Enkemænd og Enker. Det nedenstaaende Udsnit af den danske Selvmordsstatistik for Aarene 1896—1905 illustrerer tydeligt denne Tendens.

Gennemsnitlig aarligt Antal Selvmord for 100000 Mænd i hver Gruppe:			
Alder:	Ugifte	Gifte	Enkemænd
40—45 Aar	115	47	91
45—50 —	121	70	179
50—55 —	148	78	163
55—60 —	186	91	195

Fra de her anførte Erfaringer, der angaa Døden voldt ved en menneskelig Viljesakt, vende vi os til den Gruppe af Dødsfald, som hverken skyldes Sygdom og Svaghed eller de paagældendes egen Vilje. Paa Forhaand kunde man have Grund til at vente, at Døden ved ulykkelig Hændelse — »tilfældig« som den er — vilde ramme gifte og ugifte i samme Forhold. Dette er imidlertid ikke Tilfældet, jfr. nedenstaaende Tal, der ligesom de foregaaende ere hentede fra dansk Statistik:

Alder:	Af 100000 Mænd i hver Gruppe omkom aarlig ved Ulykkestilfælde:		
	Ugifte	Gifte	Enkemænd
25—45 Aar	55	31	46
45--65 —	164	34	96
65 Aar og derover	104	55	74

I alle Aldre have de ugifte Mænd den største Dødelighed ved Ulykkestilfælde, derefter følge Enkemændene, medens de gifte overalt have den mindste Ulykkeshyppighed. Om Aarsagen hertil kan intet direkte oplyses. Det er muligt, at Grunden til Forskellen for en Del maa søges i formelle Momenter. Det kunde f. Eks tænkes, at de ugifte Mænd i større Omfang end de gifte ere beskæftigede med Arbejder, der efter deres Natur rumme en særlig stor Ulykkesfare; men de Oplysninger, man har om Ulykkestilfældenes Fordeling efter om de forefalder under Arbejde eller udenfor Arbejde, tyde dog ikke paa, at denne Forklaring holder Stik. Det sandsynligste er, at Forskellen i Tallene i alt væsentligt er af reel Natur og saaledes genspejler den ganske tilsvarende Forskel i den almindelige Dødelighed inden for de forskellige Civilstandsgrupper.

Men medens der saaledes næppe kan tvivles om Rigtigheden af det Resultat, at gifte Mænd forholdsvis mindre hyppigt omkomme ved ulykkelig Hændelse end ugifte, er det ikke dermed givet, at de giftes relativt mindre Ulykkeshyppighed netop skyldes, at de leve i

Ægteskab. Det synes ganske vist ikke urimeligt at antage, at Ægteskabet og det med Forsørgelsespligten forbundne Ansvar for andres Velfærd kan gøre en Mand forsigtig og afholde ham fra at udsætte sig for Fare, hvor han maaske som ugift vilde lade staa til eller i hvert Fald have færre Betænkeligheder. Men udelukket er det dog ikke, at Aarsagsforholdet kan være det omvendte, — at man saa at sige kan opfatte Tilbøjeligheden til at gifte sig og Tilbøjeligheden til at udsætte sig for Fare som Karaktertræk, der staa i omvendt Forhold til hinanden.

Hertil kommer endnu en Ting: det er en Erfaring, at Alkoholnydelsen spiller en væsentlig Rolle som medvirkende Aarsag til Ulykkes-Dødsfald. Hvad enten man nu vil forklare Forskellen mellem Ulykkeshyppigheden blandt ugifte og gifte paa den ene eller den anden af de ovenfor antydede Maader, er det rimeligt at antage, at man ogsaa her maa regne med Drikfældighed og Drukenskab som en Faktor af Betydning. Den gifte Mand bekæmper maaske i højere Grad end den ugifte sin Tilbøjelighed til Drik og formindsker derved sin Risiko for at komme af Dage ved Ulykkestilfælde. Og paa den anden Side: den, der er meget tilbøjelig til at nyde Spiritus til Overmaal og derfor særlig udsat for at rammes af hændelige Ulykker, har maaske mindre Chance for at blive gift end den ædruelige.